

ת"פ 4858/07/18 - מדינת ישראל נגד מאיר בוקובזה - נוכח

בית משפט השלום בקריית גת

10 אוקטובר 2019

ת"פ 4858-07-18 מדינת ישראל נ' בוקובזה
בפני כב' השופטת נגה שמואל-מאיר, סגנית הנשיאה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד עמית חומרי - נוכח
נגד
מאיר בוקובזה - נוכח
ע"י ב"כ עו"ד זאב פלסבורג - נוכח

המאשימה

הנאשם

גזר דין

א. רקע עובדתי

- כפי הנטען בחלק הכללי בכתב האישום המתוקן (בשלישית), הנאשם והמתלונן מתגוררים בשכנות ברחוב ההגנה 19, באשדוד, כאשר בכתובת האמורה חניה שאינה מוסדרת (להלן: "החניה"). עוד נטען, כי המתלונן 2 הינו גיסו של המתלונן ומתגורר ברחוב ההגנה 25, באשדוד.
- וכך על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 29.06.2018 בסמוך לשעה 15:32, החנה המתלונן את רכבו בחניה ועלה לביתו.
- בהמשך למתואר לעיל, בדרכו לביתו, פגש המתלונן בנאשם, אשר ביקש ממנו להזיז את רכבו מהחניה. בתגובה לכך, המתלונן אישר את בקשתו של הנאשם ונכנס לביתו.
- מיד ובסמוך לכך, נכנס הנאשם לבית המתלונן, עת האחרון שהה במקום יחד עם שני ילדיו הקטינים, והחל לצעוק ולאיים על המתלונן באומרו לו: "בן זונה אני ארצח אותך ליד הילדים שלך", תוך שהוא מניף את ידו לעבר המתלונן.
- בהמשך לאמור לעיל, המתלונן הזמין ניידת משטרה למקום.
- עוד נטען, כי בהמשך לכך, הגיע מתלונן 2 למקום ושם פגש בגרם המדרגות בנאשם.
- מיד ובסמוך לכך, בנוכחות שוטרים אשר הגיעו למקום, החל הנאשם לקלל ולצעוק לעבר המתלונן, ולתקוף אותו בכך שהכה אותו בפניו באמצעות ידו ודחף אותו בשתי ידיו בחזהו.
- בהמשך למתואר לעיל, ועת עוכב הנאשם בתחנת המשטרה והושם בתא עיכוב עד למועד חקירתו, הלה צעק קילל ואיים על המתלונן מתוך התא, בכך שאמר לשוטר עתניאל חגג (ע/ת 3) שהוא יבוא אחר כך וינקום במתלונן.
- הנאשם הודה במיחוס לו לעיל, ועל יסוד הודאתו זו הורשע בעבירות של תקיפה סתם, לפי סעיף 379 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), איומים (2 עבירות), לפי סעיף 192 לחוק העונשין והסגת גבול, לפי סעיף 447(א) לחוק העונשין.
- הצדדים לא הגיעו להסכמות בעניין העונש, אך הוסכם כי הנאשם יופנה לשירות המבחן על מנת שיתקבל תסקיר בעניינו, תוך שהמאשימה הצהירה כי עמדתה העונשית הינה למאסר בפועל, תוך הפעלת המאסר המותנה התלוי ועומד כנגד הנאשם במצטבר, וענישה מותנית.
- מנגד, ההגנה ביקשה להיעתר להמלצתו העונשית של שירות המבחן ולהורות על הארכת המאסר המותנה התלוי ועומד כנגד הנאשם בשל שיקולי שיקום.
- בעניינו של הנאשם התקבלו שני תסקירים ובסופם המליץ שירות המבחן להורות על הארכת המאסר המותנה התלוי נגדו, ולהשית עליו ענישה בדמות צו של"צ וצו מבחן. בתסקירים האמורים עומד שירות המבחן על קורות

עמוד 1

חייו וחיי משפחתו, על מאפייניו האישיים, יחסו לעבירות, ועוד. מטעמים של צנעת הפרט לא אעלה עלי גזר הדין את כל המפורט בתסקירים האמורים, מלבד אותם נתונים הרלוונטיים לשאלת העונש, שאליהם אתייחס בהמשך.

13. מחוות דעת הממונה על עבודות השירות שהתקבלה ביום 02.10.2019, עולה כי הנאשם מתאים לביצוע עבודות שירות במגבלות בשל מצבו הרפואי.

ב. טיעוני הצדדים (עיקרי הדברים)

14. בא כוח המאשימה עמד על חומרת מעשיו של הנאשם, על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהם, ועתר לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 6 חודשים מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין - 16 חודשים מאסר בפועל. בהמשך, טען התובע כי אין מדובר במי שצלח הליך שיקומי כי אם נמצא בשלבי הראשוניים בלבד והפנה לכך שהנאשם מתקשה להביע חרטה ולקחת אחריות מלאה על מעשיו וכי הלה, עדין מבטא כמיהה לשימוש באלכוהול ומבקש לסיים את השתתפותו בטיפול עם הינתן גזר דין. עוד, נטען על ידי המאשימה כי במקרה הנדון לא מתקיימים שיקולי שיקום המצדיקים סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם. על כן, ובשים לב, בין היתר, לעברו הפלילי, סבר בא כוח המאשימה כי אין מקום להיעתר להמלצתו העונשית של שירות המבחן.
15. מנגד, בא כוח הנאשם חלק על מתחם העונש ההולם אשר הוצג על ידי המאשימה, ועתר לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 5 ל-8 חודשים מאסר. על כן, ובשים לב להליך הטיפולי שעבר הנאשם, ולנוכח התרשמותו של שירות המבחן והמלצתו, הרי שלדבריו של הסנגור, מתקיימים במקרה הנדון שיקולי שיקום שיש בהם כדי להצדיק סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם.
16. הנאשם אשר קיבל את "זכות המילה האחרונה" הביע חרטה על מעשיו, ומוטיבציה להמשיך ולהשתתף בהליך טיפולי, ולבסוף, ביקש מבית המשפט להתחשב בו לעניין העונש.

דין והכרעה

17. בהיעדר מחלוקת בין הצדדים על כך שמכלול מעשיו של הנאשם מהווה "אירוע" אחד, ובהתאם למתווה שהותווה על ידי המחוקק בתיקון 113 לחוק העונשין ופורש לאחר מכן בפסיקתו של בית המשפט העליון, אקבע בשלב הראשון את מתחם העונש ההולם; ולאחר מכן אגזור את העונש המתאים לנאשם, תוך בחינה אם יש מקום לסטות לקולא מהמתחם שנקבע או שמא יש לקבוע את העונש בגדרו (אודות המתווה לגזירת העונש, ראו למשל: ע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל, (05.08.2013)).

ג. קביעת מתחם העונש ההולם

18. כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה (הוא העיקרון המנחה בענישה), תוך התחשבות בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוען, במידת הפגיעה בהם ובמדיניות הענישה הנוהגת.
19. בעצם ביצוע עבירת **התקיפה**, פגע הנאשם בסטנדרט התנהגות שנועד להגן על **הערכים החברתיים המוגנים** שעניינם שמירה על תחושת הביטחון, קניינו, שלמות הגוף והכבוד, שלווה נפשו וחופש פעולתו של כל פרט בציבור מפני תופעת האלימות. המדובר בתופעה שהפכה לחזון נפרץ במקומותינו, כאשר אזרחים תמימים מוצאים עצמם מותקפים, פעמים רבות על עניינים של מה בכך, על ידי אותם בריונים שלא נרתעים ליישב סכסוכים בדרך אלימה ובכוח הזרוע. על בית המשפט להשית ליבו לתופעה זו, כמו גם לתופעת האלימות באופן כללי, ולהילחם בה ביד קשה, וזאת באמצעות השתת עונשים מרתיעים (הדברים נאמרים באופן כללי, כאשר ברי כי שיקול ההרתעה אינו בא במניין השיקולים שמשקלים לצורך קביעת מתחם העונש ההולם).
20. בעצם ביצוע עבירת **האיומים**, פגע הנאשם בערכים שנועדו להגן על שלווה נפשו של הפרט ועל חופש הפעולה שלו, זאת כאשר מעשה האיום נועד להניע אדם לבצע פעולה כלשהי בניגוד להסכמתו החופשית, או להניאו

מפעולה אותה ביקש לבצע (ר' והשוו דבריו של כב' השופט א' גולדברג בע"פ 103/88 משה ליכטמן נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 373, 379 (1989)). מה גם שחומרתי של עבירה זו מקבלת משנה תוקף מקום בו היא מופנית כלפי בני משפחה (ר' והשוו: כב' השופט ס' ג'ובראן ברע"פ 6577/09 **ניר צמח נ' מדינת ישראל** (20.08.2009)).

21. בעצם ביצוע עבירת **הסגת הגבול**, פגע הנאשם בזכות הקניין, בזכות לפרטיות ובתחושת הביטחון האישי של המתלונן. מלבד הפגיעה בשגרת החיים ועגמת הנפש אשר קיימות בכל עבירות הרכוש, בעבירה של הסגת גבול קיים גם סיכון אינהרנטי להתדרדרות אלימה. כל אדם וכל גוף זכאי להגנתו של החוק ומערכת המשפט, בשמירה על רכושו ובהגנה מהפולשים אליו.

22. בשים לב לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות השונות, כפי שיפורט להלן, ובייחוד לנוכח אופייה של האלימות אשר הופעלה מצדו של הנאשם וטיבו של מעשה האיום שהושמע מפיו, סבורתני כי **הפגיעה בערכים המוגנים** הינה ממשית.

23.

במסגרת

בחינת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות**, נתתי דעתי בראש ובראשונה לאופייה של האלימות הפיזית שהופנתה כלפי המתלונן ולכך שהנאשם תקף את המתלונן בכך שהכה את האחרון בפניו באמצעות ידו ודחף אותו בשתי ידיו בחזהו וכל זאת בנוכחות שוטרים שהגיעו למקום, נסיבה אשר מחמירה את הפגיעה בו ובנקל ניתן לשער את ההשפלה ועוגמת הנפש שחש המתלונן שהוכה על ידי שכנו מכרו בנוכחות השוטרים. עוד, ומבלי להקל ראש בדבר, יצוין כי בפועל לא נגרמו למתלונן חבלות, ואולם, לא ניתן להתעלם מפוטנציאל הנזק הנשקף ממעשיו של הנאשם, וכבר היו דברים מעולם.

24. במסגרת בחינת הנסיבות הקשורות לביצוע עבירות **האיומים והסגת הגבול**, נתתי דעתי לאופיים החמור של האיומים ולכך שאין מדובר באיומים ערטילאיים גרידא אלא באיומים קונקרטיים ומוחשיים לפגיעה בחייו של המתלונן. עוד נתתי דעתי לעובדה שהנאשם לא הסתפק באיום מילולי גרידא אלא שמעשי האיום שביצע הנאשם, לוו בהמשך במעשי אלימות פיזית מצדו כלפי המתלונן. מסיטואציה כזו ניתן להסיק, כי היה נדמה בעיניו של המתלונן שהאיומים שהושמעו כלפיו על ידי הנאשם אינם מן הפה אל החוץ, אלא איומים שאכן עומדים להתגשם בכל רגע.

25.

עוד יצוין כי לא

ניתן להקל ראש במידת הפגיעה בערכים המוגנים בנסיבות המקרה, תוך שאת מעשה האיומים הראשון ביצע הנאשם ב"ביתו מבצרו" של המתלונן לנגד עיני ילדיו הקטינים בני ה-4 ו-6, והדעת נותנת כי למעשים אלה נלווה ממד טראומתי במיוחד עבור הקטינים שכן לביתם פלש זר, אשר איים בפגיעה קונקרטיית בחייו של אביהם מגוננם, דבר אשר מוסיף ממד של חומרה למעשים. לא זו בלבד, אלא שהנאשם לא הסתפק בכך ואיים על המתלונן פעם נוספת בפני שוטר עת הלה עוכב בתחנת המשטרה בכך שאמר לשוטר שהוא ישוב וינקום במתלונן - דבר המוסיף אף הוא נופך מחמיר למעשיו.

26. עוד ייאמר, כי על אף שנדמה שלמעשיו של הנאשם לא קדם תכנון מוקדם ממשי, הרי שעדיין, אין ליתן לנסיבה זו משקל מופרז, שכן כמעט לעולם מבוצעות עבירות האלימות בעידנא דריתחא ומבלי שהעברין תכנן את הדברים מראש - מה שעדיין אינו מפחית מחומרתן. כמו כן, אל לנו לשכוח כי בענייננו הנאשם הורשע בצבר של עבירות כאשר לא ניתן לומר כי המדובר במעידה חד פעמית שלו.

27. אשר לסיבות לביצוע העבירות, כפי שעולה מדבריו של הנאשם לשירות המבחן, קיים קשר ישיר בין צריכת האלכוהול על ידי הנאשם לבין התנהגותו באירועים שבמוקד כתב האישום. הגם שניתן היה לטעון כי יש לזקוף

נסיבה זו דווקא לקולא, הרי שביני לבין עצמי אינני משוכנעת כי יש בכך כדי להביא להקלה בעונשו של הנאשם, וייתכן שאף ההפך הוא הנכון (ר' והשוו ע"פ 5092/06 פלוני נ' מדינת ישראל, (03.01.2007); וע"פ 3182/13 חיים פרץ נ' מדינת ישראל, (19.12.2013)).

28. בהקשר זה יצוין, כי הגם האם הייתי מקבלת את טענתו של הנאשם בשירות הנבחן לפיה, הרקע לעבירות הינו סכסוך שכנים עם המתלונן, שהתכוון לפלוש לשטח הציבורי של הבניין והשתמש בחנייתו הפרטית של הנאשם ללא הסכמתו וכי ניסיונות ליישב את הסכסוך עמו לא צלחו והוא אף נענה בתגובה משפילה מצד המתלונן, בגינה הגיב באופן רגשי והתנהגותי נסער (ואינני קובעת זאת), הרי שעדיין אין בכך כדי להצדיק במאומה את ביצוע העבירות שבוצעו על ידו עת בחר לעשות דין לעצמו, וחלף נקיטה באמצעים לגיטימיים כגון שיח תרבותי או פנייה לאנשי אכיפת החוק, תקף את המתלונן ואיים עליו בשתי הזדמנויות שונות. למותר לציין כי סיבות אלו נזקפות לחובתו של הנאשם ואף מציירות תמונה מטרידה מאוד המדמה התנהלות בריונית וברוטאלית ביחסו של הנאשם כלפי המתלונן.

29. אשר למדיניות הענישה הנוהגת, ייאמר תחילה כי הנאשם הורשע בשילוב של מגוון עבירות שונות. על כן, ומטבע הדברים, יקשה על בית המשפט למצוא פסיקה שבה נדונו מקרים דומים לזה שבפניי, ככל שהדבר נוגע לשילוב העבירות והמעשים. משכך, הפסיקה שתוצג לעיל תוכל ללמד אודות מדיניות הענישה הראויה בתיק הנדון על דרך ההיקש בלבד.

30. וכך, עיון בפסיקה מלמד כי מקום בו הורשעו נאשמים בעבירות של **תקיפה סתם ואיומים** הושתו עליהם, בדרך כלל, **עונשים הנעים בין מאסר מותנה, לצד צו של"צ, לבין 9 חודשים מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות**. כך למשל, ראו: ע"פ (מחוזי נצרת) 47731-04-14 **עראזקשתיו נ' מדינת ישראל** (18.06.2014); עפ"ג (מחוזי מרכז-לוד) 1079-04-14 **נגוסה יטזב נ' מדינת ישראל** (17.06.2014); ת"פ (שלום י-ם) 21519-12-12 **מדינת ישראל נ' יקיר סופיר** (3.11.2013); ת"פ (שלום רח') 3995-06-12 **מדינת ישראל נ' סלומון שלמה לוי** (29.01.2014); ת"פ (שלום אילת) 16322-08-11 **מדינת ישראל נ' רן הרשקוביץ** (27.07.2014).

31. באשר למדיניות הענישה הנוהגת בעבירה של **הסגת גבול**, סקירת הפסיקה מלמדת כי בדרך כלל מושתים על הנאשמים **עונשים הנעים בין מאסר מותנה לבין 4 חודשים מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות**. כך למשל, ראו: עפ"ג (מחוזי מרכז) 28857-08-15 **יפרח נגד מדינת ישראל**, (15.11.2015); ע"פ (מחוזי תל אביב יפו) 45925-02-15 **מלקו נגד מדינת ישראל**, (08.06.2015); ת"פ (שלום תל אביב יפו) 4281-03-15 **מדינת ישראל נגד יפימצ'וק**, (04.03.2015); ת"פ (שלום באר שבע) 56707-01-15 **מדינת ישראל נגד סבג**, (30.03.2015); ת"פ (שלום קריית גת) 29688-06-14 **מדינת ישראל נגד וליד פטאפטה**, (30.12.2014).

32. כאן אף ייאמר, כי עיינתי, תוך ביצוע האבחנות המתבקשות בפסיקה אליה הפנו הצדדים. סבורתני כי הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה בפסיקה אליה הפנתה המאשימה אינן דומות למקרה שלפניי. כך לדוגמא, ברע"פ 4265/15 **רפאל דדון נ' מדינת ישראל** (22.06.2015), שירות המבחן נמנע מהמלצה להאריך את המאסר המותנה שהיה תלוי כנגד הנאשם נוכח הערכתו לפיה, קיימים אצל הנאשם גורמי סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בשל סירובו להשתלב בהליך טיפולי וחוסר יציבות בחייו. בניגוד לכך, במקרה שלפניי, שירות המבחן התרשם מיציבותו התעסוקתית של הנאשם, ומכך שהלה מנהל אורח חיים תקין תוך התמקדותו בטיפול התא המשפחתי ומחויבותו להמשיך בהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן ככל שיידרש. כמו כן, בת"פ (שלום אשדוד) 33617-08-13 **מדינת ישראל נ' זאודה מולוקן** (06.03.2014), הנאשם ביצע את העבירה ימים ספורים לאחר שסיים לרצות את מאסרו בתיק אלימות קודם ולא עבר כל הליך טיפולי במסגרת שירות המבחן. מנגד, בתיק שלפניי חלפו כשלוש שנים מאז בוצעה העבירה בה הושת על הנאשם עונש המאסר המותנה אשר המאשימה מבקשת להפעילו כעת.

33. כך או כך, ממילא נהיר לבית המשפט כי קיימים מקרים שבהם הושתו עונשים החורגים לחומרה מהמנעד שהוצג לעיל. הדבר אך טבעי הוא, שכן כידוע, הענישה היא לעולם אינדיווידואלית ו"אין עסקינן בשיטת ניקוד, או

באריתמטיקה. ענישה היא מלאכת מחשבת - ולא מלאכת מחשב" (ע"פ 5768/10 פלוני נ' מדינת ישראל, 08.06.2015)). כך למשל, ברי כי אין דין דחיפה כדין אגרוף לכיוון הפנים; כשם שלא יהיה זהה עונשו של נאשם נעדר עבר פלילי, שהיכה על חטא ועבר הליכי טיפול משמעותיים לעונשו של נאשם בעל עבר פלילי מכביד, שאינו מקבל אחריות על מעשיו ונעדר כל אופק שיקומי. מה גם, שהלכה היא כי השיקול של "מדיניות הענישה" הינו אך שיקול אחד מבין מכלול השיקולים אותם ישקול בית המשפט בטרם קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת הדין (ראו בעניין זה ע"פ 1903/13 **חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל**, (25.06.2013)).

34. לאור כל האמור לעיל, לאחר שנתתי דעתי למכלול השיקולים הרלוונטיים, כפי שפורט לעיל, מצאתי לקבוע כי מתחם העונש ההולם בגין מכלול מעשיו של הנאשם ינוע בין 6 חודשים מאסר, שניתן לרצותם בעבודות שירות, לבין 12 חודשים מאסר בפועל, וכל זאת לצד ענישה נלווית בדמות פיצוי במקרים המתאימים וקנס.

ד. שאלת הסטייה לקולא מהמתחם והארכת

המאסר המותנה

35. נגד הנאשם תלוי ועומד מאסר מותנה בן 5 חודשים שהוא בר הפעלה בתיק זה. בשים לב למתחם העונש שנקבע לעיל, ולנוכח הוראות סעיפים 54 ו- 56 לחוק העונשין, יוצא כי שאלות של סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם והארכת המאסר המותנה כרוכות במידה רבה זו בזו. שכן, אם בית המשפט יחליט כי אין מקום לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם, כי אז יש להשית על הנאשם עונש מאסר, שאינו יכול לדור בכפיפה אחת עם הארכת מאסר מותנה. מנגד, ככל שיימצא כי יש במקרה הנדון מקום להורות על הארכת המאסר המותנה, כי אז לא ניתן יהיה להשית על הנאשם עונש בגדרי המתחם שנקבע. בהינתן האמור, בית המשפט יפעל כדלקמן: תחילה, אבחן אם בעניינו של הנאשם מתקיימים שיקולי שיקום אשר יש בהם כדי להצדיק סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם; לאחר מכן, וככל שהתשובה לשאלה הראשונה תהא בחיוב, אבחן אם מתקיימים בעניינו אותם טעמים מיוחדים אשר יכולים להצדיק את הארכת המאסר המותנה התלוי ועומד נגדו.

36. כאמור בסעיף 40ד(א) לחוק העונשין, מקום בו מצא בית המשפט כי הנאשם **השתקם או כי קיים סיכוי של ממש שישתקם בעתיד**, כי אז יהא הוא רשאי לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם. בהקשר זה - לא התעלמתי מעברו הפלילי של הנאשם (ר' גיליון הרישום הפלילי של הנאשם, סומן **ת/2**), הכולל 3 פרטי רישום קודמים בין השנים 2004-2015 (כאשר שני הרישומים הקודמים בגין עבירות של תגרה (משנת 2004) ותקיפת בת זוג ואיומים (משנת 2005) התיישנו זה מכבר וטרם נמחקו), ואילו בשל הרשעתו של הנאשם משנת 2015 בעבירות של תקיפה סתם של בן זוג ואיומים הושתו עליו עונשים בדמות חתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה ומאסר מותנה בן 5 חודשים-שהינו בר הפעלה בתיק שלפניי).

37. כן שקלתי את פרק הזמן בו הלה שהה בגין תיק זה במעצר וכי במשך תקופה ארוכה נוספת היה נתון תחת תנאים מגבילים. ברי כי הליך המעצר איננו בבחינת עונש או "מקדמה על חשבון העונש", אולם לדידי היה בו כדי להבהיר לנאשם את חומרת מעשיו ולהרתיעו מפני ביצוע עבירות נוספות. מה גם, שניתן לתת משקל מסוים לנסיבה זו במסגרת סעיף 40יא(3) לחוק העונשין.

כן שקלתי את נסיבות חייו המורכבות של הנאשם, כפי שאלה פורטו בתסקירי שירות המבחן, שיכול והייתה להן השפעה על ביצוע העבירות.

38. ברוח הדברים האמורים אף נתתי דעתי למצבו הרפואי של הנאשם. על מנת שלא לפגוע בפרטיותו של הנאשם יתר על המידה, אסתפק בלציין כי כעולה מתסקירי שירות המבחן, הנאשם עבר בעברו מספר תאונות דרכים ותאונות עבודה, במהלכן נחבל בגופו ובעטיין הלה סובל בין היתר מבעיות אורתופדיות ונוטל טיפול תרופתי. לא זו בלבד, אלא שהשירות מצוין כי בגיל 7 הלה חווה חבלה גופנית משמעותית מצד קבוצת השוויים לו, שבגינה הנאשם נותר עם לקות גופנית, כשלהתרשמות השירות, אופי החבלה והשלכותיה הותירו בנאשם חותם של פגיעות ונטייה להתנהגות תגובתית בעלת אופי לוחמני במצבי איום וסיכון.

39. בהקשר זה יצוין, כי במקרים מסוימים יכול מצב בריאותי של נאשם, **כשלעצמו**, להצדיק הקלה בעונש (ואף במקרים חריגים לסטייה לקולא ממתחם העונש ההולם (ור' בעניין זה, פסק הדין בעניינו של אורי לופליאנסקי, בע"פ 4456/14 **אביגדור קלנר נ' מדינת ישראל**, (29.12.2015); וע"פ 4506/15 **צבי בר נ' מדינת ישראל**, (11.12.2016)). אכן, כל מקרה צריך להיבחן לגופו ולא בכל מקום שבו עסקינן בנאשם הלוקה בבריאותו, יביא הדבר מניה וביה להקלה בענישה או לסטייה לקולא ממתחם העונש וממילא גם לא להימנעות מהשתת עונש מאסר. לצד אלה, אין להתעלם מהעובדה כי בהשוואה לאנשים בריאים, נשיאת עונש מאסר (ולו לריצוי בעבודות שירות) היא קשה ופוגענית יותר בעבור אנשים שמצבם הבריאותי רעוע, והרי שהנזק שעלול להיגרם להם כתוצאה מעונש זה הוא רב יותר.
40. כאן גם יצוין, כי לא התעלמתי מעמדתו הסלחנית באופן יחסי של המתלונן כפי שהובאה והובעה בתסקיר שירות המבחן לפיה, הלה שלל חשש לפגיעה נוספת מצדו של הנאשם כלפיו תוך שציין כי הלכה למעשה, הנאשם אינו מבטא כלפיו אלימות או תוקפנות כלשהי. ברי כי עמדת המתלונן והאינטרס שלו, אינם חזות הכול ואינם השיקולים היחידים שצריכים לעמוד לנגד עיניו של בית המשפט, אשר כמובן אמון גם על האינטרס הציבורי. עם זאת, שומה עלינו לזכור כי המתלונן הוא-הוא קורבן העבירה כך שמן הנמנע להתעלם מעמדתו. מה עוד, "**שהמחוקק והפסיקה הרימו בשנים האחרונות את מעמדם של נפגעי עבירה, ונדרש מהתביעה ובתי המשפט להתחשב בעמדתם. עקרון זה אינו פועל אך ורק לחומרה, ואינו מופעל אך ורק כלפי נפגעי עבירה הדורשים נקמה. אף עמדה מקלה ומקבלת חייבת לקבל ביטוי ומשקל**" (ר' והשוו לדבריו של כב' השופט א' אינפלד בת"פ (מחוזי באר שבע) 30590-09-11 **מדינת ישראל נ' פתחי אבו עסל**, (17.06.2012) ולדעת הרוב בע"פ (מחוזי באר שבע) 2455-09-11 **פלוראה נ' מדינת ישראל**, (07.12.2011)).
41. לאחר שעיינתי בתסקירי שירות המבחן, שמעתי את טיעוני הצדדים בעניין והתרשמתי באופן בלתי אמצעי מהנאשם, ובייחוד לנוכח ההליך השיקומי המשמעותי שאותו הוא עבר (ועודנו עובר), שוכנעתי כי הנאשם השתקם, או שלמצער קיים סיכוי של ממש שישתקם באופן מלא בעתיד, וכי יהיה זה מוצדק להשית עליו עונש החורג לקולא ממתחם הענישה אשר נקבע בעניינו, ואנמק.
42. **בראש ובראשונה**, יצוין כי לא התעלמתי מהערכת שירות המבחן לפיה, הלה נוטה לבטא תפיסה קורבנית באשר למעורבותו בעבירה ומתקשה להכיר ולקחת אחריות מלאה על דפוסי התנהגותו התוקפניים. ואולם, בשלב הטיעונים לעונש הייתה לבית המשפט הזדמנות להתרשם מהנאשם בצורה בלתי אמצעית - עת בין היתר הוא ביקש את סליחתו של המתלונן - ושוכנעתי כי הלה מכה על חטא ומביע חרטה כנה ומעמקי ליבו. כמו כן, ניכר כי ההליכים המשפטיים יצרו השפעה מרתיעה ומציבת גבולות עבורו, והובילוה להתבוננות בבחירותיו ודפוסי. עוד יצוין, כי במהלך פרק הזמן המתואר, הנאשם גם מסר בדיקות נשיפה שהעידו על ניקיונו מאלכוהול ונמנע מלשוב ולהסתבך בפלילים.
43. **שנית**, לא אוכל להתעלם מההליך הטיפולי-שיקומי הממושך שעבר הנאשם במסגרת "המרכז לטיפול בנפגעי אלכוהול" באשדוד (החל מינואר 2019), שם הגורמים הטיפוליים התרשמו כי הלה משתף פעולה באופן מלא עם ההליך הטיפולי; מבטא מעולמו הפנימי ומביע תובנות ראשוניות ביחס לבחירותיו ולהתנהגותו (ובכלל זה לשימוש הרעה באלכוהול), וזאת חרף הכמיהה שהלה הביע לשימוש באלכוהול (בעיקר מצבים המלווים סטואציות חברתיות). כמו כן נתתי דעתי לכך שהנאשם החל השתלבותו בקבוצה הטיפולית "תקשורת בלתי אלימה". אמנם שירות המבחן מסר כי הנאשם מביע אמביוולנטיות באשר להתחייבותו להמשך הטיפול הייעודי בתחום מניעת האלימות, בשל קשייו הרגשיים והתפיסתיים ובשל קשייו להתחייב לטיפול ממושך והפגיעה המתלווה לכך בתפקודו התעסוקתי, אך להתרשמתי מדברי הנאשם נראה כי הלה מגויס להמשיך בקשר הטיפולי עם שירות המבחן. מה עוד, שלהערכת השירות, הנאשם עובר תהליך טיפולי מותאם למצבו והינו בעל יכולת להיתרם מהטיפול; יכולת לקבל אחריות על מעשיו באופן המתאים לשלב הטיפולי בו הוא נמצא; לעיבוד פנימי; התבוננות בדפוסי המכשילים; וכי התמדתו והעמקתו בתהליך הטיפולי הנוכחי והשתלבותו בטיפול ייעודי בתחום השליטה בכעסים, עשויים להגמיש את עמדותיו ודפוסי הנוקשים ולעודדו לקחת אחריות על התנהגותו הפוגענית, תוך רכישת כלים

שיסייעו בעדו ביצירת תקשורת מקדמת פתרונות במצבי קונפליקט.

44. **שלישית**, מעצם שמירת הנאשם על יציבות תעסוקתית, ניהול אורח חיים תקין ונורמטיבי, התמקדות בטיפול התא המשפחתי, היעדר דפוסי עבריינות (כפי שצוין בתסקירי שירות המבחן) והיותו, הלכה למעשה, אזרח יצרני ושומר חוק כבר למעלה משנה מאז ביצע את העבירות שבגינן הוא נותן את הדין כיום - יש כדי לחזק את מסקנתי לפיה הנאשם השתקם או לחילופין כי קיים סיכוי ממשי שישתקם באופן מלא בעתיד. לצד אותו "שיקום מוסדי" שעבר, שוכנעתי, כאמור, כי בעצם שיתוף הפעולה של הנאשם עם שירות המבחן, המוטיבציה שאותה הוא מביע להשתקם ולשנות מאורחות חייו והעובדה כי מזה למעלה משנה הוא אינו שב עוד לדרכיו הרעות, יש כדי ללמד אודות המהפך החיובי שהנאשם עבר ועל הסיכויים הגבוהים לשיקומו (ר' והשוו רע"פ 7683/13 **דויד פרלמן נ' מדינת ישראל**, (23.02.2014); רע"פ 1441/14 **חמיס נ' מדינת ישראל**, (09.12.2014); ועפ"ג (מחוזי באר שבע) 37682-03-13 **גרניק נ' מדינת ישראל**, (20.11.2013)).
45. אכן, לא נעלמה מעיני העובדה כי הליך השיקום שעבר הנאשם אינו מושלם, ומכך שהטיפול שהנאשם השתלב בו במסגרת הקבוצה הטיפולית "תקשורת בלתי אלימה" נמצא אך בתחילתו וכי שירות המבחן התרשם שעל אף התהליך החיובי שעבר, הוא עדיין זקוק להעמקת התהליך הטיפולי בעניינו. יחד עם זאת, ידוע כי הליך טיפולי אינו יכול לבוא לכדי סיומו המוצלח באבחה אחת, אלא מדובר בתהליך שפעמים רבות יש בו עליות ומורדות, ושיכול לאורך זמן. מה גם, שהנאשם מביע מוטיבציה, שלהתרשמותי הינה כנה ואמתית, להמשיך ולהעמיק את הטיפול ככל שיידרש, והוא אכן יעשה זאת במסגרת צו המבחן שייגזר עליו.
46. כמו כן, יש לתת את הדעת לכך ששירות המבחן, שהוא כידוע הגורם האמון על בחינת התקדמותו של הנאשם בהליך הטיפולי, התרשם ממכלול השיקולים ובחן את כלל ההליכים הטיפוליים שבהם משולב הנאשם והעריך בסופו של יום כי הנאשם מצוי בתהליך שינוי משמעותי, והמליץ ככל שהנאשם יתחייב בפני בית המשפט להמשיך השתתפותו בקבוצה הטיפולית- לבכר בעניינו את שיקולי השיקום.
47. כללם של דברים, מצאתי כי יש לבכר במקרה הנדון את שיקולי השיקום על פני יתר השיקולים שבעניינה, ולסטות לקולא ממתחם העונש ההולם.
48. כמו כן, אף מצאתי כי המקרה של הנאשם נמנה עם אותם מקרים חריגים שבהם יהיה זה מוצדק ללכת לקראתו כברת דרך נוספת ולהורות על הארכת המאסר המותנה התלוי ועומד נגדו, וזאת מהשיקולים והנימוקים אשר פורטו לעיל, ולנוכח שיקולים נוספים שיפורטו מיד.
49. כידוע, מטרתו ותכליתו של עונש המאסר המותנה היא להרתיע את הנאשם מלשוב לסורו, והכלל הוא שמי שהפר את התנאי ייתן על כך את הדין בחומרה (רע"פ 5798/00 סעיד ריזי נ' מדינת ישראל, פ"ד נה (3) 1 (2001); רע"פ 3021/14 **רוני ספיר נ' מדינת ישראל**, (13.05.2014)). יחד עם זאת, לכלל האמור קיים חריג, והכוונה לסעיף 56(א) לחוק העונשין, הקובע כי מקום בו נאשם עבר עבירה (אחת) נוספת שיש בה כדי להפעיל את עונש המאסר המותנה, אך בית המשפט השתכנע כי קיימים טעמים להארכת התנאי וכי בנסיבות העניין לא יהיה זה מוצדק להפעילו - כי אז הוא רשאי להורות על הארכת תקופת התנאי או חידושה. בעניין זה, אומצה בפסיקתו של בית המשפט העליון הגישה לפיה שיקול דעתו של בית המשפט בשאלת הארכת המאסר המותנה צריך להתמקד "במצבים שבהם מוצדק לתת לנאשם הזדמנות נוספת לחזור לדרך הישר, כאשר הוא מראה סימנים המניחים יסוד לציפייה כי כך יהיה" (רע"פ 7391/08 **יוסף מחאג'נה נ' מדינת ישראל**, (14.09.2009). כן ר' למשל, רע"פ 4902/14 **צבאן נ' מדינת ישראל**, (16.07.2014); ורע"פ 2801/14 **קניבי מראד נ' מדינת ישראל**, (01.05.2014)).
50. ומן הכלל אל הפרט, ההליך טיפולי- שיקומי שעבר הנאשם והתנהלותו התקינה למעלה משנה, כפי שפירטתי קודם לכן, מלמדים כי יש יסוד לציפייה, ואף מעבר לכך, שהוא לא ישוב לבצע עוד עבירות, בין אם ממין אלה המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן ובין אם אחרות. דרך החיים שהנאשם דבק בה מאז שוחרר מהמעצר בתיק זה, ניקונו מאלכוהול, הירתמותו לטיפול ושיתוף הפעולה שלו עם שירות המבחן (ומבלי להתעלם מהעליות ומהמורדות שבדרך) - מעידים כי הלה זנח את עמדותיו ודפוסי הנוקשים וכי כעת הוא מבקש לשקם את חייו

ולהשיבם למסלול נורמטיבי.

51. מסקנתי האמורה אף מתחזקת לנוכח הערכתו של שירות המבחן, לפיה ניתן להפחית מהמסוכנות (ברמה הבינונית), הנשקפת מהנאשם באמצעות המשך טיפול. צא ולמד, גם אם מסוכנות זו לא אוינה לחלוטין, הרי שלדידי כך יהיה לאחר שהנאשם ימשיך ויעמיק את הטיפול במסגרת צו המבחן שייגזר עליו. בשים לב לכברת הדרך שאותה עבר הנאשם, סבורתני כי הימנעות מהפעלת המאסר המותנה, וחיזוק ידיו של הנאשם בהליך הטיפולי, תשרת לא רק את טובתו האישית של הנאשם, כי אם את האינטרס הציבורי כולו. כך, ככל שיישמרו הישגיו הטיפוליים והנאשם יתמיד בהליך הטיפולי-תקבל החברה אזרח הגון, נורמטיבי, יצרני ושומר חוק (ור' בעניין זה דבריה של כב' השופטת א' פרוקצ'יה בע"פ 8092/04 **ישראל חביב נ' מדינת ישראל**, (10.09.2006)).

52. בטרם חתימת גזר הדין, אציין כי בכל מקרה מלאכת גזירת הדין איננה מלאכה קלה כל עיקר. אולם בתיק זה - כאשר מצד אחד, ניצבים מעשיו של הנאשם, שאין להקל ראש בחומרם, מעשים שברגיל ראויים לענישה מחמירה; ומצד שני, ניצבות נסיבותיו הייחודיות של הנאשם- נדמה כי מלאכה זו הפכה לקשה עוד יותר, ואף אודה ולא אבוש כי לתוצאה הסופית הגעתי לא בלי התלבטות והתחבטות. בית המשפט אינו מקל ראש כל עיקר בחומרת מעשיו של הנאשם, ואולם, לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים שפורטו בגזר דין, מצאתי כי באיזון הראוי בין עוצמתו של השיקום לבין יתר שיקולי הענישה, ובמצבור הנסיבות שבתיק זה, ובייחוד בשים לב להליך הטיפולי שאותו עבר ועודנו עובר הנאשם; ליציבותו התעסוקתית; לנסיבות חייו המורכבות של הנאשם ובכלל זה לגילו המבוגר באפן יחסי; למצבו הבריאותי; וליתר הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה- ניתן בזו הפעם להשית עליו ענישה הסוטה לקולא מהמתחם אשר נקבע על ידי. לצד האמור, מצאתי להדגיש בפניו של הנאשם כי הליך השיקום נועד בראש ובראשונה לשרת את טובתו שלו, וכי ככל שלא יתמיד בהליך, וחלילה ישוב לסורו, הרי שטוב שידע כי לא יזכה להתחשבות נוספת מצדו של בית המשפט ומן הראוי שידיעה זו תרחף מעל ראשו כל העת.

53. עוד יצוין, כי לא התעלמתי מהמלצתו העונשית של שירות המבחן אולם כידוע, המלצתו של שירות המבחן, כשמה כן היא - המלצה בלבד, וברי כי בית המשפט, האמון על שקילת אינטרסים רחבים מאלה ששוקל השירות, איננו מחויב לה. בנסיבות אלו, ובאיזון בין מכלול השיקולים, והגם שיהיה בשיקול השיקום כדי להביא לסטייה לקולא ממתחם העונש ההולם, לדידי לא ניתן להסתפק במקרה הנדון בהיקף השל"צ המומלץ על ידי שירות המבחן. משכך, ועל מנת שחומרת מעשיו של הנאשם תמצא ביטויה בענישה שתושט עליו, מצאתי לגזור עליו **צו של"צ בהיקף נרחב מזה שהומלץ על ידי שירות המבחן** ופיצוי כספי למתלונן.

54. **לאור כל האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. **צו של"צ בהיקף של 250 שעות.**

בהתאם לאמור בתסקיר שירות המבחן מיום 12.06.2019, שירות המבחן מתבקש לגבש עבור הנאשם תכנית של"צ ולהגישה לבית המשפט תוך 30 יום. לאחר קבלת התכנית, אשרה ללא צורך בקיום דיון נוסף.

ב. **צו מבחן של שירות המבחן למשך שנה מהיום.**

הובהרה לנאשם חשיבות עמידתו בתנאי צו השל"צ וצו המבחן וההשלכות שעלולות להיות לאי שיתוף פעולה עם שירות המבחן בפן הזה.

העתק ההחלטה יישלח לשירות המבחן.

ג. **מורה על חידוש המאסר המותנה בן ה-5 חודשים** אשר הושת על הנאשם ביום 14.10.2015.

בת"פ 47677-07-17 (בית משפט השלום בקרית גת) למשך שנתיים נוספות מהיום.

ד. **הנאשם יחתום על התחייבות על סך ₪ 10,000** להימנע מביצוע עבירה מן העבירות בהן הורשע

וזאת למשך שלוש שנים מהיום. לא תיחתם ההתחייבות, בתוך 7 ימים, ייאסר הנאשם למשך 10 ימים.

ה. **פיצוי בסך ₪ 2,500 למתלונן (ע"ת 1).**

הפיצוי ישולם ב- 5 שיעורים שווים ורצופים, שהראשון שבהם בתוך 30 יום מהיום.

מצ"ב טופס פרטי ניזוק.

כל סכום שייגבה בתיק - ייזקף תחילה על חשבון הפיצוי.

המזכירות תשיב למפקיד/ה הכספים שהופקו על ידו/ה בקופת בית המשפט במסגרת הליך המעצר מושא תיק זה.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י"א תשרי תש"פ, 10 אוקטובר 2019, במעמד הצדדים.

החלטה

על מנת לאפשר למאשימה להגיש ערעור על רכיב השל"צ בגזר הדין, ועל מנת שלא להעמיד את ערכאת הערעור בפני עובדה מוגמרת, הנני מורה על עיכוב ביצוע רכיב השל"צ בגזר הדין למשך 45 יום.

אם לאחר עיון נוסף, תחליט המאשימה שלא לערער על רכיב השל"צ בגזר הדין, תודיע על כך מידית לב"כ הנאשם ולביהמ"ש.

**ניתנה והודעה היום י"א תשרי תש"פ,
10/10/2019 במעמד הנוכחים.
נגה שמואלי - מאייר, שופטת
סגנית נשיאה**